

ხშირი რეჰოსპიტალიზაციის ფსიქო-სოციალური ფაქტორები ფსიქიკური  
აშლილობის მქონე პირებში

თინათინ ამირეჯიბი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის  
მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტზე სოციალური ფსიქიატრიის  
მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად*

პროგრამა: ფსიქიკური ჯანმრთელობა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ნანა ზავრადაშვილი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი  
თბილისი, 2014

# სარჩევი

აბსტრაქტი.....	2
მადლობა .....	3
ლიტერატურის მიმოხილვა.....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
<i>დემოგრაფიული ინფორმაცია.....</i>	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
<i>სტრესისადმი მოწყვლადობის თეორია.....</i>	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
<i>სტრესის წყარო: ოჯახი.....</i>	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
<i>სოციალური დეპრეცია.....</i>	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
<i>მეურნალობის კურსის დაცვა.....</i>	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
<i>ფსიქოაქტიური ნივთიერებების ავადმობმარება, აგრესიული ქცევა და თვით-დაზიანება</i>	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
<b>Bookmark not defined.</b>	
კვლევის მიზანი და საკვლევი კითხვა.....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
მეთოდოლოგია .....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
<i>მონაწილეების შერჩევა და შერჩევის კრიტერიუმების განმარტება....</i>	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
<i>მასალები და პროცედურა.....</i>	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
<i>კვლევის დიზაინი და ცვლადების დონეების განმარტება.....</i>	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
შედეგები .....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
დისკუსია და რეკომენდაციები.....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
დასკვნა .....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
დანართი.....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
<i>ცხრილი 1. რეჰოსპიტალიზაციის ოპერაციონალიზაცია.....</i>	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
<i>ცხრილი 2. კვლევაში გამოყენებული ცვლადების ჩამონათვალი .....</i>	<b>Error! Bookmark not defined.</b>
ბიბლიოგრაფია .....	<b>Error! Bookmark not defined.</b>

## აბსტრაქტი

საერთაშორისო კვლევები, რომლებიც ფოკუსირებულია ფსიქიატრიული სერვისების ხშირ მომხმარებლებზე და იმ ფსიქოსოციალურ თუ დემოგრაფიულ ფაქტორებზე, რომლებიც დაკავშირებულია ხშირ რეჰოსპიტალიზაციასთან, ხაზს უსვამს ე.წ. “მზრუნავი კარის“ პაციენტების პრობლემის სიმწვავეს და აქტუალობას.

რადგანაც მსგავსი კვლევა საქართველოში არ ჩატარებულა, ეს კვლევა მიზნად ისახავდა შეესწავლა ვინ არიან საქართველოში მზრუნავი კარის პაციენტები და რომელი ფსიქო-სოციალური ფაქტორები უწყობს ხელს მათი ფსიქიკური მდგომარეობის გამწვავებასა და ხშირ რეჰოსპიტალიზაციას.

კვლევა ჩატარდა აკად. ო. ლუდუშაურის სახელობის ეროვნულ სამედიცინო ცენტრის საავადმყოფოს ფსიქონევროლოგიურ განყოფილებაში. განყოფილების კომპიუტერული არქივიდან ამოიკრიფა იმ 34 ზრდასრული, ფსიქოზური მდგომარეობის მქონე პაციენტის სამედიცინო ბარათი და სოციალური მუშაკის ბიო-ფსიქო-სოციალური შეფასება, რომლებიც იყვნენ რეჰოსპიტალიზებული მწვავე ფსიქიატრიულ განყოფილებაში მათი ბოლო გაწერიდან 60 დღეში, 2012-2014 წლებში. შემდეგ კი აღნიშნული დოკუმენტებიდან ამოკრეფილი ინფორმაციის თვისებრივი და რაოდენობრივი ანალიზი განხორციელდა.

კვლევის შედეგები ეხმიანება საერთაშორისო კვლევების დასკვნებს იმ ფსიქო-სოციალური ფაქტორების შესახებ, რომლებსაც წვლილი შეაქვთ ფსიქოზური მდგომარეობის მქონე პაციენტების გამწვავებასა და მათ ხშირ რეჰოსპიტალიზაციაში როგორცაა: უმუშევრობა (97%), მწირი მხარდამჭერი ქსელი (76.5%), მკურნალობის კურსის სრულად არდაცვა (91.2%), სტრესული ცხოვრებისეული მოვლენები და სხვა.

თუმცა, კვლევაში ცენტრალურ პრობლემად გამოიკვეთა მძიმე ოჯახური ატმოსფერო, რომელიც გავლენას ახდენს ოჯახში კონფლიქტებისა და გამოხატული აგრესიის მაჩვენებელზე, მხარდამჭერი ქსელის სიდიდესა და მის არსებობაზე,

ნივთიერებების ავადმობხმარებაზე, პაციენტების მდგომარეობის გამწვავებასა და მათ გადაუდებელ სტაციონირებაზე.

შედეგებზე დაყრდნობით გამოიკვეთა, რომ მძიმე ოჯახური ატმოსფერო არის ერთ-ერთი ყველაზე აქტიური და მრავალგანზომილებიანი ფაქტორი, რომელიც ხელს უწყობს პაციენტების მდგომარეობის გამწვავებასა და ხშირ რეჰოსპიტალიზაციას. შესაბამისად, ამ ფაქტორის გავლენის შესამცირებლად აუცილებელია სხვადასხვა შემოთავაზებული ინტერვენციების დანერგვა და განხორციელება.

**ძირითადი საძიებო სიტყვები:** მბრუნავი კარის პაციენტები, რეჰოსპიტალიზაცია, ფსიქო-სოციალური ფაქტორები

## **მადლობა**

დიდი მადლობა აკად. ო. ლუდუშაურის სახელობის ეროვნული სამედიცინო ცენტრის საავადმყოფოს ფსიქონევროლოგიურ განყოფილებას კვლევის ჩატარებისათვის გაწეული დახმარებისთვის. განსაკუთრებული მადლობა ექიმ-ფსიქიატრებს: ეკა ბერძენიშვილს, მანანა ელიაშვილს და სოციალურ მუშაკს ნინო თორაძეს.